T073 BL III (097) Điều 20-29 Nói Về 100 Pháp Thức Xoa Ma Na-Giới Pháp Của Tỳ Kheo-Luật Tứ Phần

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

Ñieàu 30525 Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø nöôùc Xaù- veä. Baáy giôø, coù cö só môøi chuùng Taêng saùng ngaøy mai thoï thöïc. Trong ñeâm söûa soaïn ñaày ñuû caùc thöùc aên ngon boå, saùng sôùm ñeán baùo chö Taêng giôø thoï thöïc. Ñeán giôø, caùc Tyø-kheo ñaép y böng baùt ñeán nhaø cö só, an toïa nôi choã ngoài. Töï tay cö só sôùt thöùc aên ñeán chö Taêng. Nhoùm saùu Tyø-kheo khoâng theo thöù töï laáy thöùc aên ñeå aên526. Caùc cö só thaáy cô hieàm: Sa-moân Thích töû naøy khoâng bieát hoå theïn. Thoï nhaän khoâng bieát nhaøm chaùn. Beân ngoaøi töï xöng laø toâi bieát chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Khoâng theo thöù töï nhaän thöùc aên ñeå aên; aên gioáng nhö heo, choù; aên gioáng nhö löøa, boø, chim, quaï. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: “Sao caùc thaày khoâng theo thöù töï laáy thöùc aên ñeå aên?” Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch leân Ñöùc Theá Toân moät caùch ñaày ñuû. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: - Vieäc caùc oâng laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Taïi sao caùc oâng khoâng theo thöù töï ñeå laáy thöùc aên? Baáy giôø Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Nhöõng keû ngu si naøy, laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø keû phaïm giôùi naøy ban ñaàu. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa,cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Theo thöù töï maø aên,527 thöùc-xoa-ca-la-ni. Tyø-kheo: Nghóa nhö treân. Khoâng theo thöù töï coù nghóa laø trong baùt choã naøo cuõng moi ñeå laáy thöùc aên. Tyø-kheo kia coá yù laøm, khoâng theo thöù töï laáy thöùc aên ñeå aên, phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm neân phaïm phi oai nghi

525. Pali, Sikkhā >>. Thaäp tuïng, ñieàu 8>. 526. Pali: Taha taha omasitvā piapāta bhuñjanti, thoïc choã naøy choã kia maø aên. 527. Pali, sapadāna piapāta bhuñjissāmi. Giaûi thích: Sapadānanti tattha tattha odhi akatvā anupipāiya, theo thöù lôùp, khoâng phaân bieät löïa choïn choã naøy, choã kia.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn l (Tieáp Theo) 274

Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coá yù laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di ni. Ñoät- kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc maéc phaûi chöùng beänh nhö vaäy, hoaëc sôï noùng neân moi laáy choã nguoäi ñeå aên, hoaëc saép quaù giöõa tröa, hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn neân caàn aên voäi; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm

laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 31528 Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø nöôùc Xaù- veä. Baáy giôø, coù cö só thænh chuùng Taêng saùng ngaøy mai cuùng döôøng caùc thöùc aên ngon. Trong ñeâm chuaån bò ñaày ñuû, saùng sôùm ñeán môøi chö Taêng ñi thoï thöïc. Ñeán giôø, caùc Tyø-kheo ñaép y mang baùt ñeán nhaø cö só, an toïa nôi choã ngoài. Chính tay cö só sôùt thöùc aên ñeán chö Taêng. Nhoùm saùu Tyø-kheo nhaän thöùc aên baèng caùch moi troáng giöõa bình baùt. Cö só thaáy cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng bieát hoå theïn. Thoï nhaän khoâng bieát nhaøm chaùn. Beân ngoaøi töï xöng laø toâi bieát chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Nhaän thöùc aên gioáng nhö boø, löøa, laïc ñaø, heo, choù, chim quaï khoâng khaùc! Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: Sao caùc Thaày laïi moi troáng giöõa baùt ñeå aên? Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch leân Ñöùc Phaät moät caùch ñaày ñuû. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: - Vieäc caùc oâng laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Taïi sao caùc oâng thoï thöïc laïi moi moät loã troáng giöõa baùt ñeå aên? Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Nhöõng keû ngu si naøy, laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø keû phaïm giôùi naøy ban ñaàu. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày:

528. Pali, Sikkhā 35.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn l (Tieáp Theo) 275

Khoâng neân moi giöõa baùt529 maø aên, thöùc-xoa-ca-la-ni. Tyø-kheo: Nghóa nhö treân. Moi giöõa baùt maø aên: Nghóa laø ñeå chöøa xung quanh maø khoeùt chính giöõa baùt xuoáng tôùi ñaùy. Tyø-kheo kia coá yù moi giöõa baùt ñeå aên, phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm neân phaïm phi oai nghi Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coá yù, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät- kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc maéc phaûi chöùng beänh nhö vaäy, hoaëc sôï noùng neân moi chính giöõa cho nguoäi, hoaëc quaù giöõa tröa, hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn, caàn aên gaáp neân khoeùt giöõa ñeå aên thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi, si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 325>0 Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø nöôùc Xaù- veä. Baáy giôø, coù cö só môøi chuùng Taêng saùng ngaøy mai cuùng döôøng caùc thöùc aên toát. Trong ñeâm söûa soaïn ñuû roài, saùng sôùm ñeán thænh chö Taêng thoï thöïc. Ñeán giôø, caùc Tyø-kheo maëc y böng baùt tôùi nhaø cö só, an toïa nôi choã ngoài. Chính tay cö só sôùt thöùc aên ngon ñeán chö Taêng. Nhoùm saùu Tyø- kheo töï mình yeâu saùch thöùc aên nhö keû ñoùi khaùt. Cö só thaáy, cô hieàm noùi: Sa-moân

Thích töû naøy khoâng bieát hoå theïn. Thoï nhaän khoâng bieát nhaøm chaùn. Beân ngoaøi töï xöng laø toâi bieát chaùnh phaùp. Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: Sao caùc Thaày yeâu saùch thöùc aên cho mình? Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân, Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: - Vieäc caùc oâng laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Taïi sao caùc oâng yeâu saùch thöùc aên cho mình?

529. Pali: Thūpakato omaditvā, moi treân choùp (baùt). Sôù giaûi: Thūpakatoti matthakato vemajj- hato ti attho, moi choùp baùt, töùc moi giöõa baùt. 5>0. Pali, Sikkhā >7; Nguõ phaàn, ñieàu 79; Taêng kyø, ñieàu 44; Thaäp tuïng, ñieàu 84

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn l (Tieáp Theo) 276

Baáy giôø Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Nhöõng keû ngu si naøy, laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø keû phaïm giôùi naøy ban ñaàu. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Khoâng ñöôïc yeâu saùch thöùc aên cho mình, thöùc-xoa-ca-la-ni. Theá Toân vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi nhö vaäy. Baáy giôø, coù caùc Tyø- kheo beänh, nghi khoâng daùm vì mình yeâu caàu thöùc aên, cuõng khoâng daùm vì ngöôøi khaùc yeâu caàu thöùc aên; ngöôøi khaùc yeâu caàu thöùc aên ñem cho cuõng khoâng daùm aên. Ñöùc Phaät daïy: - Töø nay veà sau cho pheùp caùc Tyø-kheo beänh ñöôïc vì mình yeâu caàu thöùc aên, vì ngöôøi khaùc yeâu caàu, hoaëc ngöôøi khaùc vì mình yeâu caàu, thì ñöôïc aên. Töø nay veà sau neân noùi giôùi nhö vaày: Tyø-kheo naøo, khoâng beänh, khoâng ñöôïc vì mình yeâu saùch côm canh, thöùc-xoa-ca-la-ni. Tyø-kheo: Nghóa nhö treân. Tyø-kheo kia khoâng beänh, coá yù töï mình ñoøi hoûi côm, canh, phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm neân phaïm phi oai nghi Ñoät- kieát-la. Neáu khoâng coá yù laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät- kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Vì beänh neân töï ñoøi, hoaëc vì ngöôøi khaùc hay ngöôøi khaùc vì mình maø ñoøi, hoaëc khoâng ñoøi hoûi maø töï ñöôïc thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi, si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 335>l Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø nöôùc Xaù- veä. Baáy giôø, coù cö só thænh chuùng Taêng cuùng döôøng caùc thöù côm canh vaøo ngaøy mai. Toái ñoù söûa soaïn ñuû moïi thöù, saùng ngaøy ñeán môøi chö taêng ñi thoï thöïc. Ñeán giôø, caùc Tyø-kheo maëc y böng baùt tôùi nhaø cö só, an toïa nôi choã ngoài. Cö só ñích thaân töï tay sôùt côm canh ñeán chö Taêng. Khi aáy cö só ñem canh ñeán sôùt vaøo baùt cho moät Tyø-kheo trong nhoùm saùu Tyø-kheo roài, ghi nhôù theo thöù töï ñeå laáy canh

sôùt tieáp. Sau ñoù Tyø-kheo naøy laáy côm phuû leân treân canh. Khi trôû laïi, cö só hoûi: Canh ñaâu roài? Tyø-kheo nín thanh.

5>l. Pali, Sikkhā >6; Nguõ phaàn, ñieàu 79; Taêng kyø, ñieàu 44; Thaäp tuïng, ñieàu 80.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn l (Tieáp Theo) 277

Cö só lieàn cô hieàm, noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng bieát hoå theïn. Thoï nhaän khoâng bieát nhaøm chaùn. Beân ngoaøi töï xöng laø toâi bieát chaùnh phaùp. (705al) Nhö vaäy coù gì laø chaùnh phaùp? Laáy côm phuû leân treân canh, gioáng nhö ngöôøi ñoùi khaùt! Caùc Tyø-kheo nghe roài ñeàu hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: Sao caùc thaày thoï thöïc laïi laáy côm phuû leân canh, mong ñöôïc nhaän canh theâm? Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch leân Ñöùc Theá Toân moät caùch ñaày ñuû. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: - Vieäc caùc oâng laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Taïi sao caùc oâng laáy côm phuû leân canh ñeå mong nhaän theâm canh? Baáy giôø Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Nhöõng keû ngu si naøy, laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø keû phaïm giôùi naøy ban ñaàu. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Khoâng ñöôïc duøng côm che laáp canh, thöùc-xoa-ca-la-ni. Theá Toân vì Tyø-kheo kieát giôùi nhö vaäy. Coù Tyø-kheo ñöôïc môøi aên, canh laøm nhôùp tay, nhôùp baùt, nhôùp khaên tay. Neân coù söï nghi, khoâng daùm duøng côm phuû leân canh. Ñöùc Phaät daïy: - Töø nay veà sau cho pheùp khi ñöôïc môøi aên thì khoâng phaïm. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Khoâng ñöôïc duøng côm che laáp canh ñeå mong ñöôïc theâm,532 thöùc-xoa-ca-la-ni. Tyø-kheo: Nghóa nhö treân. Tyø-kheo coá yù duøng côm phuû leân canh, mong nhaän ñöôïc theâm canh, phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá taâm laøm neân phaïm phi oai nghi Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coá yù laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni, Ñoät-kieát-la. Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc maéc phaûi chöùng beänh nhö vaäy, hoaëc ñöôïc môøi aên; hoaëc khi chæ caàn canh hay chæ caàn côm; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi, si cuoàng,

5>2. Pali: Sūpa vā vyañjana vā ... bhiyyokamyata upādāyāti, ñeå nhaän theâm canh hay gia vò.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn l (Tieáp Theo) 278

loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 345>> Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø nöôùc Xaù- veä. Baáy giôø, coù cö só môøi caùc Tyø-kheo saùng mai cuùng döôøng côm canh vaø caùc thöùc aên ngon. Trong ñeâm söûa soaïn ñaày ñuû, saùng sôùm ñeán thænh chö Taêng ñeán thoï thöïc. Caùc

Tyø-kheo maëc y mang baùt ñeán nhaø cö só, an toïa nôi choã ngoài. Cö só ñích thaân töï tay sôùt côm canh vaø caùc thöùc aên ngon ñeán chö Taêng. Trong nhoùm saùu Tyø-kheo coù moät vò nhaän ñöôïc phaàn aên ít, thaáy vò ngoài gaàn nhaän ñöôïc nhieàu, lieàn noùi vôùi cö só: - Nay oâng thænh Taêng ñeán thoï thöïc, tuyø yù oâng muoán sôùt ai nhieàu thì sôùt, muoán sôùt ai ít thì sôùt phaûi khoâng? OÂng laø moät cö só coù thieân vò. Cö só traû lôøi: - Toâi sôùt thöùc aên vôùi taâm nieäm bình ñaúng, taïi sao noùi toâi coù thieân vò? Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: Sao caùc thaày lieác hai beân nhìn vaøo baùt cuûa ngöôøi ngoài caïnh? Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: - Vieäc caùc oâng laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Taïi sao caùc oâng lieác hai beân nhìn vaøo baùt ngöôøi ngoài caïnh ñeå bieát nhieàu hay ít? Baáy giôø Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Nhöõng keû ngu si naøy, laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø keû phaïm giôùi naøy ban ñaàu. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Khoâng lieác nhìn vaøo trong baùt ngöôøi ngoài beân caïnh sanh taâm tî hieàm534, thöùc-xoa-ca-la-ni. Tyø-kheo: Nghóa nhö treân.

5>>. Pali, Sikkhā >8; Nguõ phaàn, ñieàu 80; Taêng kyø, ñieàu 42; Caên baûn, ñieàu 65; Thaäp tuïng, ñieàu 8l. 5>4. ujjhānasaññī paresa patta olokessāmi, lieác nhìn vaøo baùt ngöôøi khaùc vôùi taâm töôûng baát maõn.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn l (Tieáp Theo) 279

Trong ñaây, lieác nhìn vaøo baùt ngöôøi ngoài caïnh laø ñeå bieát ai nhieàu ai ít. Tyø-kheo coá yù lieác nhìn vaøo trong baùt ngöôøi ngoài caïnh ñeå bieát nhieàu ít, phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm neân phaïm phi oai nghi Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coá yù laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di ni Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc maéc beänh nhö vaäy, hoaëc Tyø-kheo ngoài gaàn bò beänh, hoaëc maét bò môø, ngoù ñeå bieát hoï nhaän ñöôïc thöùc aên hay chöa, tònh hay baát tònh, thoï hay chöa thoï, nhö vaäy thì khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 355>5 Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø nöôùc Xaù- veä. Baáy giôø, coù cö só thænh Taêng Tyø-kheo saùng ngaøy mai cuùng döôøng caùc thöùc aên ngon. Trong ñeâm aáy söûa soaïn ñaày ñuû, saùng sôùm ñeán môøi chö Taêng ñi thoï thöïc. Caùc Tyø-kheo maëc y mang baùt ñeán nhaø cö só, an toïa nôi choã ngoài. Cö só ñích thaân töï tay sôùt thöùc aên ñeán chö Taêng. Coù vò Tyø-kheo trong nhoùm saùu Tyø-kheo nhaän côm canh roài, nhìn ngoù chung quanh. Baát ngôø Tyø-kheo ngoài

caïnh laáy phaàn canh cuûa vò aáy daáu. Vò Tyø-kheo nhìn laïi khoâng thaáy canh, hoûi: - Phaàn canh toâi vöøa nhaän ñaâu roài? Vò Tyø-kheo ngoài gaàn noùi: - Thaày ñi ñaâu môùi laïi hay sao? Vò kia traû lôøi: - Toâi ngoài ñaây, ñeå canh tröôùc maët, maét nhìn ngoù hai beân thì phaàn canh ñaâu maát! Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: Sao thaày nhaän canh roài laïi nhìn ngoù hai beân? Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: - Vieäc caùc oâng laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm

5>5. Pali, Sikkhā >2; Nguõ phaàn, ñieàu 58; Taêng kyø, ñieàu 4>; Caên baûn, ñieàu 64; Thaäp tuïng, ñieàu 82.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn l (Tieáp Theo) 280

ñieàu khoâng neân laøm. Sao oâng nhaän côm canh roài, nhìn ngoù hai beân? Baáy giôø Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Nhöõng keû ngu si naøy, laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø keû phaïm giôùi naøy ban ñaàu. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Phaûi chuù taâm vaøo baùt maø aên, thöùc-xoa-ca-la-ni. Tyø-kheo: Nghóa nhö treân. Khoâng chuù taâm nôi bình baùt, coù nghóa laø nhìn ngoù hai beân. Tyø- kheo coá yù khoâng chuù taâm nôi baùt, phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù neân phaïm phi oai nghi Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coá yù laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni, Thöùc-xoa-ma-na, Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc maéc beänh nhö vaäy; hoaëc Tyø-kheo ngoài caïnh bò beänh; hoaëc maét bò môø; vì ñeå nhaän thöùc aên maø xem ngoù, tònh baát tònh, ñöôïc chöa ñöôïc, thoï chöa thoï; hay xem coi thôøi giôø; hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn caàn xem ngoù hai beân ñeå troán thoaùt; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi, si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 365>6 Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø nöôùc Xaù- veä. Baáy giôø, coù cö só thænh caùc Tyø-kheo saùng ngaøy mai cuùng döôøng thöùc aên ngon boå. Trong ñeâm aáy, chuaån bò ñaày ñuû, saùng sôùm ñeán môøi chö Taêng thoï thöïc. Caùc Tyø-kheo maëc y böng baùt ñeán nhaø cö só an toïa nôi choã ngoài. Cö só ñích thaân töï tay sôùt thöùc aên ñeán chö Taêng. Nhoùm saùu Tyø-kheo vaét naém côm lôùn, mieäng khoâng ñuû chöùa. Cö só thaáy cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng bieát hoå theïn, thoï nhaän khoâng bieát nhaøm chaùn. AÊn gioáng nhö heo, choù, laïc ñaø, löøa, boø, chim, quaï. Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: Sao laïi vaét naém côm lôùn nhö theá? Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài

5>6. Pali, Sikkhā >9; Nguõ phaàn, ñieàu 64; Taêng kyø, ñieàu 29; Caên baûn, ñieàu 45; Thaäp tuïng, ñieàu 64.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn l (Tieáp Theo) 28l

qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: - Vieäc caùc oâng laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Taïi sao caùc oâng vaét naêm côm lôùn nhö theá? Baáy giôø Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Nhöõng keû ngu si naøy, laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø keû phaïm giôùi naøy ban ñaàu. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Khoâng ñöôïc aên vaét côm lôùn, thöùc-xoa-ca-la-ni. Tyø-kheo: Nghóa nhö treân. Vaét lôùn: Töùc laø mieäng khoâng chöùa heát. Tyø-kheo coá yù vaét côm lôùn, phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm neân phaïm phi oai nghi Ñoät-kieát-la. Neáu khoâng coá yù laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cho ñeán Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc maéc chöùng beänh nhö vaäy, hoaëc thôøi giôø muoán quaù giöõa ngaøy, hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn, caàn aên gaáp; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi; si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 375>7 Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø nöôùc Xaù- veä. Baáy giôø, coù cö só thænh caùc Tyø-kheo thoï thöïc vaøo saùng mai vôùi nhöõng thöùc aên ngon. Trong ñeâm, söûa soaïn ñaày ñuû, saùng sôùm ñeán môøi caùc Tyø- kheo thoï thöïc. Caùc Tyø-kheo maëc y mang baùt ñeán nhaø cö só, an toïa nôi choã ngoài. Cö só ñích thaân töï tay sôùt thöùc aên ñeán chö Taêng. Nhoùm saùu Tyø-kheo nhaän thöùc aên ñeå aên. Trong khi thöùc aên chöa vaøo mieäng ñaõ haû lôùn mieäng ñeå ñôïi. Cö só thaáy vaäy cô hieàm, noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng bieát hoå theïn. Thoï nhaän khoâng bieát nhaøm chaùn. Taïi sao thöùc aên chöa ñeán maø ñaõ haû lôùn mieäng ñeå chôø? AÊn gioáng nhö heo, choù, laïc ñaø, boø, löøa, chim, quaï!

5>7. Pali, Sikkhā 4l; Nguõ phaàn, ñieàu 66; Taêng kyø, ñieàu>0; Caên baûn, ñieàu 47; Thaäp tuïng, ñieàu 66.

Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát taøm quyù, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: Taïi sao caùc thaày haû lôùn mieäng ñeå ñôïi aên? Caùc Tyø-kheo ñeán choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: - Vieäc caùc oâng laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Taïi sao caùc oâng haû lôùn mieäng chôø thöùc aên? Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông

tieän quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Nhöõng keû ngu si naøy, laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø keû phaïm giôùi naøy ban ñaàu. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Khoâng haù mieäng lôùn ñôïi côm maø aên, thöùc-xoa-ca-la-ni. Haû lôùn mieäng: Vaét côm chöa ñeán maø ñaõ haû lôùn mieäng tröôùc ñeå ñôïi. Tyø-kheo coá yù haû lôùn mieäng ñôïi vaét côm, phaïm Ñoät-kieát- la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm neân phaïm phi oai nghi Ñoät-kieát- la. Neáu khoâng coá yù laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni, cho ñeán Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc maéc chöùng beänh naøo ñoù; hoaëc thôøi giôø saép quaù giöõa ngaøy; hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn, caàn aên voäi; thaûy ñeàu khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi, si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 385>8 Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø nöôùc Xaù- veä. Baáy giôø, coù cö só thænh chuùng taêng cuùng döôøng côm canh, caùc thöùc aên toát vaøo saùng ngaøy mai. Trong ñeâm lo chuaån bò ñaày ñuû, saùng sôùm ñeán môøi chö Taêng thoï thöïc. Caùc Tyø-kheo maëc y böng baùt ñeán nhaø cö só, an toïa nôi choã ngoài. Cö só ñích thaân töï tay sôùt thöùc aên ñeå cuùng döôøng. Nhoùm saùu Tyø-kheo vöøa ngaäm thöùc aên vöøa noùi chuyeän. Caùc cö só cô hieàm: Sa-moân Thích töû

5>8. Pali, Sikkhā 4>; Nguõ phaàn, ñieàu 68; Taêng kyø, ñieàu >>; Caên baûn, ñieàu 48; Thaäp tuïng, ñieàu

naøy khoâng bieát xaáu hoå, thoï nhaän khoâng nhaøm chaùn. Taïi sao vöøa ngaäm thöùc aên vöøa noùi chuyeän? AÊn tuoàng nhö heo, choù, laïc ñaø, chim, quaï! Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: Taïi sao caùc Thaày vöøa ngaäm thöùc aên vöøa noùi chuyeän? Caùc Tyø-kheo ñeán baïch Ñöùc Theá Toân, Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo: - Vieäc caùc oâng laøm laø sai quaáy, chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm ñieàu khoâng neân laøm. Taïi sao caùc oâng ngaäm thöùc aên noùi chuyeän? Baáy giôø Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän quôû traùch roài, baûo caùc Tyø-kheo: - Nhöõng keû ngu si naøy, laø nôi troàng nhieàu gioáng höõu laäu, laø keû phaïm giôùi naøy ban ñaàu. Töø nay veà sau, Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Khoâng ñöôïc ngaäm côm maø noùi, thöùc-xoa-ca-la-ni. Ngaäm thöùc aên noùi chuyeän: Thöùc aên ôû trong mieäng thì lôøi noùi khoâng roõ, ngöôøi nghe khoâng hieåu. Neáu Tyø-kheo coá yù ngaäm thöùc aên noùi chuyeän, phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm neân phaïm phi oai nghi Ñoät-kieát-la. Khoâng coá yù, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni, cho ñeán Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc coù chöùng beänh nhö vaäy; hoaëc bò ngheïn, keâu nöôùc; hoaëc maïng naïn, phaïm haïnh naïn maø leân tieáng khi ñang aên; khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân

khi chöa cheá giôùi, si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch. Ñieàu 395>9 Moät thôøi, Ñöùc Phaät ôû vöôøn Caáp-coâ-ñoäc, röøng caây Kyø-ñaø nöôùc Xaù- veä. Baáy giôø, coù cö só thænh caùc Tyø-kheo cuùng döôøng côm canh vaø caùc thöùc aên toát vaøo saùng ngaøy mai. Trong ñeâm, söûa soaïn ñaày ñuû, saùng sôùm ñeán môøi chö Taêng thoï thöïc. Caùc Tyø-kheo maëc y mang baùt ñeán nhaø cö só, an toïa nôi choã ngoài. Cö só ñích thaân töï tay sôùt thöùc aên ñeán chö Taêng. Nhoùm saùu Tyø-kheo caàm vaét côm töø xa thaûy vaøo mieäng. Cö só thaáy, cô hieàm noùi: Sa-moân Thích töû naøy khoâng bieát xaáu hoå, thoï nhaän khoâng nhaøm chaùn. Gioáng nhö nhaø aûo thuaät!

539. Pali, Sikkhā 44.

Caùc Tyø-kheo nghe, trong ñoù coù vò thieåu duïc tri tuùc, soáng haïnh ñaàu ñaø, öa hoïc giôùi, bieát hoå theïn, hieàm traùch… (nhö treân) roài ñeán choã Theá Toân, ñaûnh leã döôùi chaân, roài ngoài qua moät beân, ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Ñöùc Theá Toân duøng nhaân duyeân naøy taäp hôïp caùc Taêng Tyø-kheo, quôû traùch nhoùm saùu Tyø-kheo… (nhö treân), cho ñeán: - Töø nay veà sau Ta vì caùc Tyø-kheo kieát giôùi, goàm möôøi cuù nghóa, cho ñeán caâu chaùnh phaùp toàn taïi laâu daøi. Muoán noùi giôùi neân noùi nhö vaày: Khoâng vaét côm thaûy vaøo mieäng, thöùc-xoa-ca-la-ni. Tyø-kheo coá yù vaét côm töø xa thaûy vaøo mieäng, phaïm Ñoät-kieát-la caàn phaûi saùm. Do bôûi coá yù laøm neân phaïm phi oai nghi Ñoät-kieát-la. neáu khoâng coá yù laøm, phaïm Ñoät-kieát-la. Tyø-kheo-ni cho ñeán Sa-di, Sa-di-ni, Ñoät-kieát-la. Ñoù goïi laø phaïm. Söï khoâng phaïm: Hoaëc maéc chöùng beänh nhö vaäy; hoaëc bò coät troùi, quaêng thöùc aên vaøo mieäng khoâng phaïm. Ngöôøi khoâng phaïm: Phaïm laàn ñaàu tieân khi chöa cheá giôùi, si cuoàng, loaïn taâm, thoáng naõo, böùc baùch.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.